

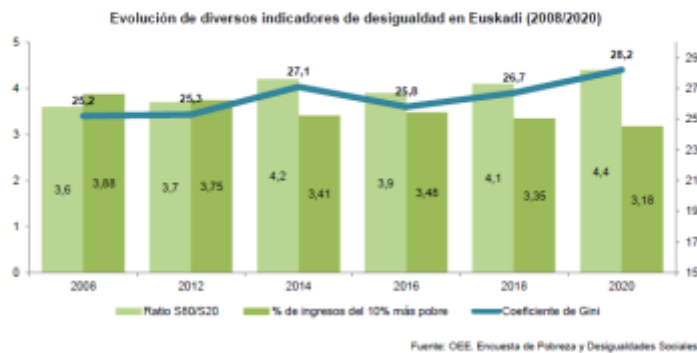
Elkarrizketa Alberto Gastón eta Javi Sancho Emaus Gizarte Fundazioko ordezkariekin.

1.- Euskal Autonomia Erkidegoan, oro har, zein da desberdintasunaren bilakaera eta horren ondorioak?

Toki-mailan, Gipuzkoako Foru Aldundiak bultzatutako Elkar-Ekin 2016-2020 Gizarteratze Planaren ebaluazio-erantzua nagusiek erakusten duten bezala, ikuspegi kuantitatibotik zein kualitatibotik ikus dezakegu desberdintasunarekin eta diru-sarreraren banaketarekin lotutako adierazle nagusiak gero eta okerragoak direla, eta horrek arrakala gero eta handiagoa dakarrela, eta, beraz, gure lurraldean dauden kolektibo ahulenen prekarizazio handiagoa.

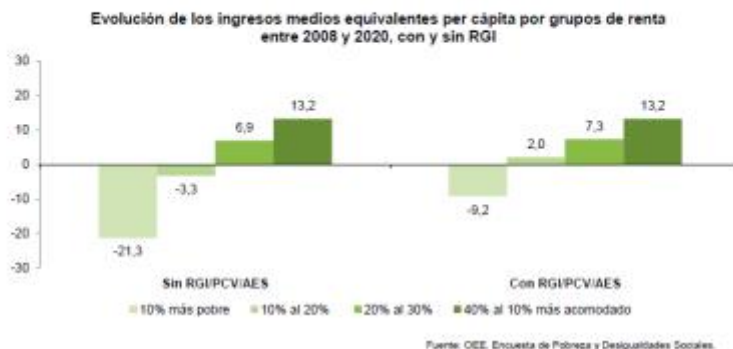
Crece la desigualdad en Euskadi

Uno de los elementos distintivos de los últimos años es, tanto en Gipuzkoa como en Euskadi, el deterioro de los indicadores relacionados con la desigualdad en la distribución de ingresos, con una brecha cada vez mayor entre los pobres y el resto de la población

Crece la desigualdad en Euskadi

Uno de los elementos distintivos de los últimos años es, tanto en Gipuzkoa como en Euskadi, el deterioro de los indicadores relacionados con la desigualdad en la distribución de ingresos, con una brecha cada vez mayor entre los pobres y el resto de la población

Estatu mailan, egoera kezkarriagoa da. Errenten banaketa Europako desorekatuenetakoa den egitura batetik abiatuta, pandemiaren ondorioek agerian utzi dute birusak klaseei buruz ulertzen duela. Hala dio Oxfamek argitaratutako azken txosten tematikoetan, eta erakutsi du intzidentzia-tasa handienak izan dituzten kolektiboak, hain zuzen ere, klase kalteberenak direla. Irteera zaileko gurpil zoro bat. Herrialde pobretuei (Latinoamerika, Afrika, etab.) begirada zabaltzea are dramatikoagoa da, eta zalantzan jartzen gaitu giza eskubideen benetako unibertsaltasunari dagokionez.

Nolanahi ere, eta aipatutako galderari helduz, gure hurbileko testuinguruan Diru-sarrerak Bermatzeko Errentak (DSBE) koltxoi pixka bat hartu du. Hala ere, 2008ko krisiaz geroztik, gauza gero eta okerrago doa; migrazio-prozesuen gorakadak, covid-aren ondorioek, orain inflazioaren

gorakadak, krisi energetikoak, lehengaien krisiak, azken batean, bizi dugun krisi sistemikoak, aurreikuspenak ez dira laudagarriak. Berehalako ondorioak, aberastasuna birbanatzeko politika aktiboak aplikatzen ez badira behintzat, argiak dira: pobretze orokorra, gizarte-igogailuak aktibatzen dituzten pobrezia-poltsen edo -kolektiboen egituraketa, gizarte-bazterketaren egiturazko igoerarekin, eta, bereziki, bizitegi-bazterketa, gero eta pertsona eta etxerik gabeko familia gehiago baitaude. Hori guztia posizio polarizatuak elikatzen dituen gizarte-haserrearen giroan, gorroto-diskurtsoen agerpenean, non, azken batean, gizarte-kohesioaren kontzeptua arriskuan jartzen den.

2.- Emaus Gizarte Fundaziotik, zer egiten ari zarete eta zer egitea eskatzen duzue?

Gure erakundea poliedrikoa denez, haren jardunak hainbat arlotan oinarritzen dira.

Alde batetik, gure ekintza-ildoetako bat gizarte-zerbitzuen arretaren esparrutik ekintza aringarriaren ildo batean zentratuko litzateke, arriskuan eta gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen lagunduz. Erakunde arteko espazioetan parte hartzea, jarduteko moduak hobetzeko moduetan eragiteko. Eta esperientzia edo proiektu komunitario batzuekin lortu nahi diren ekintza- eta eragin-ildoak. Hala ere, diskurtso integratu eta sendo bat eraikitzeke erronka dugu oraindik.

Bestalde, Fundazioak sustatzen dituen laneratzeko enpresen asmoa da gizarte-bazterkeriako arriskuan dauden kolektiboek enplegu-aukerak eskaintzea, eta, aldi berean, beren ibilbidean laguntza ematea etorkizunean enplegarritasun-maila handiagoak ahalbidetuko dituzten gaitasun teknikoak eta sozialak eskuratzeko.

Azkenik, hainbat proiektu garatzen ditugu eremu bereizietan (unibertsitatea, bigarren hezkuntzako ikastetxeak, elkarre-eraketa, etab.), non Gizarte Eraldaketarako Hezkuntzaren logiketatik desberdintasuna sortzen duten egoerak salatzen ditugun, herritartasun kritikoa gauzatzeko alternatibak proposatzen ditugun eta eraldaketarako subjektuei laguntzen diegun beren eraldaketa-prozesuetan.

Zer egiteko eskatzen dugun galderari dagokionez, nori galdetu beharko litzaioke: administrazioei? Herritarrei?... Galdera handia, eta erantzuna, berriz, oso handia. Lehenengoei, erantzukizuna eta sistemak eta zerbitzuak integratzen aurrera egitea, pertsonen arreta hobetzeko. Bigarrenean, konpromisoa.

3.- Nola baloratzen duzue Emaus Gizarte Fundazioak Euskadiraiko Baldintzarik gabeko Oinarrizko Errentaren Legegintzako Herri Ekimena? -<https://rentabasica.eus/eus/> -?

A priori, positiboa, nola ez. Zoragarria da pertsona guztientzako prestazio bat eskuratzeko eskubide unibertsala ekartzea eta horietako askoren bizi-baldintzak hobetzea ahalbidetzea. Kontzeptu gisa, ez dugu zalantzarik. Baina komeni da kontuan hartzen ez diren edo, behintzat, minimizatzen ari diren zenbait eragozpen izatea letra txikian. Zalantzarik gabe, pertsona batzuek beren egoera hobetuko dute, baina hobekuntza horrek ez du, berez, desberdintasuna murriztea ekarri behar, gutxien duten kolektiboek gutxien izaten jarraituko baitute. Errenta ertainei berehalako onura emango litzaike, nolabaiteko ordainsaria baitute, eta horrek haien bizi-baldintzak hobetuko litzuzke, zalantzarik gabe. Baina ziurtatu beharko litzateke Baldintzarik gabeko Oinarrizko Errentak ez dituela gainerako prestazioak ezabatuko, hala nola etxebizitzarako laguntzak, beka, gizarte-larrialdietarako laguntzak, DSBE, eta hori errenta baxuenen kalterako da.

Bestalde, bizi dugun gizarte-polarizazioaren testuinguruan, non muturreko jarrera politikoak finkatzen ari diren, *fake news*-en fenomenoak gero eta ageriago dagoen, etab., DSBEak mesfidantza eta iruzurraren susmo ugari sortzen baditu, horrelako prestazio bat are gehiago ematen da, batez ere lurralde-mailakoa bada, eta ez estatu-mailakoa.

Gure ustez, oraindik argitzeke daude aplikazioari eta iraunkortasunari buruzko zenbait zalantza. Ildo horretan, ezinbestekoa da errentak banatzeko mekanismoei dagokienez egiturazko erreforma bat egitea, eta horrek, besteak beste, zerga-erreforma bat ekarriko luke, eta, ikusitakoa ikusita, aurrera egingo duen erronka handia da. Hori gertatzen den bitartean, diskriminazio positiboko tresnen eraginkortasuna aldarrikatzen dugu.

Edonola ere, ontzat jotzen ditugu LHEa bezalako ekimenak; izan ere, zalantzan jartzen dute gure sistema nola egituratuta dagoen, eta herritarrei aukera ematen diete herritartasunerako eskubidea baliatzeko eta bizitza politikoan parte hartzeko, demokrazia ordezkatzailea gaingaitzen duten logiketatik abiatuta.